

OECD *Multilingual Summaries*

Economic Policy Reforms 2013. Going for Growth

Summary in Polish

Read the full book on: 10.1787/growth-2013-en

Reformy polityki gospodarczej z 2013 r. Dążenie do rozwoju

Streszczenie w języku polskim

- Publikacja „Dążenie do rozwoju”, oparta na doświadczeniach OECD w zakresie reform polityki strukturalnej i wyników gospodarczych, ma za zadanie przedstawić decydom konkretne zalecenia dotyczące obszarów reform uznanych za priorytetowe dla zrównoważonego rozwoju.
- W tej analizie OECD od 2005 r. wskazuje zalecane reformy służące stymulowaniu dochodów realnych i zatrudnienia w każdym z krajów OECD, a od niedawna również w krajach grupy BRIICS. Ta próba porównania daje władzom państw narzędzie umożliwiające refleksję nad reformami politycznymi wpływającymi na poziom życia obywateli w długim okresie.
- Od szczytu w Pittsburghu w 2009 r. analiza „Dążenie do rozwoju” jest wykorzystywana w standardowym programie roboczym grupy G20, którego celem jest silny, trwały i zrównoważony wzrost, głównie w tzw. procesie wzajemnej oceny.
- Dla każdego z państw określanych jest pięć priorytetów polityki, w zależności od ich znaczenia dla poprawy długoterminowego poziomu życia dzięki wyższej wydajności i zwiększeniu zatrudnienia. Te priorytety odnoszą się zasadniczo do uregulowań na rynku produktów i rynku pracy, edukacji i szkoleń, systemów podatkowych i świadczeń socjalnych, przepisów dotyczących handlu i inwestycji oraz polityki w zakresie innowacji.

W tym wydaniu przedstawiono stan realizacji wcześniejszych zaleceń i nowe priorytety w średnim okresie. Analizowany jest również potencjalny wpływ pochodzących z niniejszej publikacji zaleceń dotyczących celów polityki publicznej w kwestiach innych niż wzrost PKB.

Rozdział 1. rozpoczyna się od przeglądu postępów krajów po 2011 r. pod względem środków podejmowanych dla realizacji priorytetów polityki określonych we wcześniejszych wydaniach tej publikacji, a następnie przedstawia nowe spojrzenie na priorytetowe reformy, których celem jest trwałe ożywienie wzrostu i zwiększenie zatrudnienia, w kontekście słabych perspektyw gospodarczych w najbliższym okresie.

Rozdział 2. zawiera analizę potencjalnych efektów ubocznych pro wzrostowych zaleceń polityki dla dwóch innych aspektów dobrobytu: rozkładu dochodów oraz środowiska. Opisano w nim również potencjalny wpływ zalecanych reform na brak równowagi wewnętrznej (budżetowej) i zewnętrznej (rachunek bieżący). Opis ten ma przedstawić główne możliwości wpływu oraz wskazać możliwe kompromisy i elementy komplementarne polityki.

Krótkie podsumowanie pięciu priorytetów polityki określonych dla każdego państwa znajduje się w uwagach dotyczących poszczególnych państw, zebranych w rozdziale 3. Wybór priorytetów polityki jest dokonany w dużej mierze na podstawie rozbudowanego zestawu wskaźników ilościowych, co pozwala na porównanie uwarunkowań polityki w państwach, opisanych w rozdziale 4.

Główny przekaz dotyczący polityki

Stopień realizacji i priorytety reform polityki

- W przypadku krajów OECD działania w zakresie priorytetów są obecnie najbardziej zintensyfikowane od momentu rozpoczęcia programu Dążenie do rozwoju. Odzwierciedla to coraz powszechniejsze uznanie konieczności przeprowadzenia reform strukturalnych w celu przywrócenia konkurencyjności i stabilności finansów publicznych, które są niezbędnymi warunkami powrotu na zdrową ścieżkę wzrostu po kryzysie.
- Tempo reform było szczególnie wysokie w państwach strefy euro, które były objęte programami pomocy finansowej lub doświadczały bezpośredniej presji ze strony rynków (np. Grecja, Irlandia, Włochy, Portugalia i Hiszpania), również w obszarach trudnych politycznie, takich jak prawo pracy i systemy opieki społecznej. Kraje te wdrażają także poważne programy konsolidacji fiskalnej. Na tym tle znacznie bardziej umiarkowane jest tempo reform w innych państwach strefy euro, w szczególności tych, które mają nadwyżki na rachunku bieżącym, jak również w państwach o najwyższym standardzie życia (np. Norwegia, Szwajcaria i Stany Zjednoczone). Jednak aktywniejsze reformy w tych państwach sprzyjałyby przywróceniu równowagi, zarówno w strefie euro, jak i w bardziej globalnym zakresie. Przyczyniłyby się też do zwiększenia wiarygodności planów konsolidacji fiskalnej.
- Działania w zakresie priorytetów przebiegają stosunkowo intensywnie w państwach Europy Środkowej, ale w krajach BRIICS ich tempo jest na ogół bardziej umiarkowane, co po części wynika ze słabszego w tych krajach nacisku na przeprowadzenie reform w konsekwencji kryzysu. Mimo to osiągnięto postęp pod względem ograniczenia zakresu kontroli państwa nad prowadzeniem działalności gospodarczej, zwiększenia przejrzystości regulacji rynków produktów i wzmocnienia systemów kształcenia podstawowego.
- Z porównania priorytetów w raportach „Dążenie do rozwoju” z lat 2011 i 2013 wynika, że najbardziej zauważalna zmiana polega na wyraźnym wzroście udziału priorytetów dotyczących zwiększenia zatrudnienia w krajach OECD, zwłaszcza w obszarach świadczeń społecznych i aktywnej polityki zatrudnienia, co wynika z większego zainteresowania kondycją rynku pracy w okresie słabego ożywienia po kryzysie oraz związanymi z tym problemami powrotu bezrobotnych na rynek pracy. Większy nacisk na aktywną politykę na rynku pracy i w zakresie świadczeń społecznych jest zasadniczo zgodny ze zobowiązaniami i podstawowymi priorytetami poszczególnych państw w odniesieniu do reform strukturalnych, sformułowanymi w kontekście planów działań grupy G20.
- Konieczność obniżenia poziomu bezrobocia, zwłaszcza w strefie euro, jest nadal pilna. W związku z tym powszechnie formułowane są zalecenia dotyczące reform systemów podatkowych i świadczeń socjalnych, aktywnej polityki zatrudnienia i prawnej ochrony zatrudnienia, chociaż znaczną uwagę poświęca się także reformom rynku produktów, między innymi w sektorach usług, w których mogą one skutkować dość szybkim wzrostem zatrudnienia. W pozostałych, stosunkowo zamożnych, krajach OECD, w szczególności Japonii i Korei, większą wagę przywiązuje się do zwiększenia wydajności pracy, a nacisk kładzie się na reformy regulacji sektora sieciowego, struktury podatków, ograniczeń bezpośrednich inwestycji zagranicznych i dopłat dla rolników. Reformy struktury podatków są uznawane za priorytet również w Stanach Zjednoczonych, podobnie jak konieczność poprawy wydajności oraz równości w sektorach edukacji i ochrony zdrowia.

- Kraje o niskich dochodach, takie jak Meksyk, Turcja i kraje BRIICS, notowały do niedawna zasadniczo silny wzrost, ale wszystkie te państwa stoją przed jednakowymi wyzwaniem, do których należą: jakość systemów kształcenia i objęcie nimi jak najszerszej grupy obywateli, możliwości techniczne i regulacje prawne dotyczące infrastruktury oraz powszechne występowanie silnych barier dla konkurencji i inwestycji, zarówno wobec firm krajowych, jak i zagranicznych. Nieformalne zatrudnianie także niesie ze sobą niekorzystne skutki gospodarcze i społeczne dla większości tych krajów, a w wielu zaleceniach, np. w zakresie systemów podatkowych i świadczeń socjalnych oraz ochrony miejsc pracy, jest mowa o zmniejszeniu skali nieformalnego zatrudnienia.

Potencjalne efekty uboczne reform sprzyjających wzrostowi

- Okazuje się, że wiele zmian polityki zalecanych z punktu widzenia wzrostu sprzyja realizacji innych celów dotyczących dobrobytu lub nie wywiera na nie wyraźnego wpływu. Jednak pewne zalecenia mogą kolidować z celami w dziedzinie redystrybucji lub środowiska, a decydenci muszą mieć świadomość konieczności pewnych kompromisów, opracowując pakiety dotyczące polityki, które wyznaczą optymalną drogę do tych celów.
- Przesunięcie opodatkowania z podatków bezpośrednich na podatki od konsumpcji, podatki ekologiczne i od nieruchomości, zalecane wielu państwom jako sposób zwiększenia atrakcyjności zatrudnienia i inwestycji, może się kłócić z celami dotyczącymi równości, o ile nie zostaną opracowane środki uzupełniające, które powinny zmniejszyć lub ograniczyć niekorzystne oddziaływanie na rozkład dochodów.
- Działania w zakresie przepisów dotyczących ochrony zatrudnienia, instytucji zajmujących się negocjacjami płac oraz płacy minimalnej, zalecane z myślą o zwiększeniu szans zatrudnienia pracowników o niskich kwalifikacjach i ludzi młodych, mogą poszerzyć zakres rozkładu płac, w krótkim okresie zwiększając nierówność dochodów. Efekt ten można jednak częściowo, a nawet całkowicie, zniwelować w dłuższym okresie, kiedy pojawią się lepsze możliwości znalezienia pracy przez takie osoby, przede wszystkim te, które są słabo obecne na rynku pracy.
- Reformy ukierunkowane na pobudzenie aktywności gospodarczej będą na ogół powodować silniejszą eksploatację zasobów środowiska, na przykład przez zwiększanie emisji gazów cieplarnianych, ilości odpadów i poboru wody. Niektóre zalecenia przyczynią się jednak również do zrównowazenia przyszłego wzrostu PKB z uwagi na wzrost kosztów produkcji w przypadku działań szkodliwych dla środowiska. Przykładem są przede wszystkim zalecenia dotyczące wyższego opodatkowania emisji zanieczyszczeń zamiast pracy. Ponadto, reformy które sprzyjające zwiększaniu konkurencyjności na rynkach towarów i usług oraz ułatwiającej realokację zasobów będą źródłem skuteczności rynkowych instrumentów ekologicznych, zwiększając wrażliwość na sygnały cenowe.
- Sprzyjające wzrostowi reformy strukturalne mają bezpośredni, krótkoterminowy wpływ na budżety państw, kiedy ich wdrożenie wymaga dodatkowych środków publicznych lub (rzadziej) wiąże się z początkowym obniżeniem wydatków albo zwiększeniem dochodów. W dłuższej perspektywie wpływ reform strukturalnych na budżet będzie się różnił głównie w zależności od tego, czy pobudzenie rozwoju będzie wynikiem wzrostu zatrudnienia czy wydajności. W obu przypadkach reformy generują wyższe dochody podatkowe, ale tylko w wariantach wzrostu zatrudnienia mają szansę istotnie poprawić równowagę budżetową.
- Reformy mające na celu ograniczenie przeszkód dla pracy kobiet w pełnym wymiarze czasu i barier legislacyjnych obowiązujących dla wejścia w określone sektory, zalecane wielu krajom o nadwyżce zewnętrznej, pogorszyłyby stan rachunku bieżącego wskutek ograniczenia oszczędności i zwiększenia inwestycji. Z kolei do środków dotyczących polityki, które z większym prawdopodobieństwem poprawiłyby rachunek bieżący, zaliczają się reformy zwiększające konkurencyjność sektorów nastawionych na eksport w drodze zmian w opodatkowaniu lub nasilenia konkurencji w kraju.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

Są one dostępne bezpłatnie w internetowej księgarni OECD: www.oecd.org/bookshop

Dokładniejsze informacje można uzyskać, kontaktując się z Działem Praw Autorskich i Tłumaczeń w Dyrektoracie do Spraw Publicznych i Komunikacji: rights@oecd.org , faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2013), *Economic Policy Reforms 2013. Going for Growth*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/growth-2013-en